

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 122/2019-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. júna 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Michal Mandzák, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 5 Tos 116/2018-914 z 11. októbra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Michal

Mandzák, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Tos 116/2018-914 z 11. októbra 2018.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené pred Okresným súdom Piešťany (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 T 122/2016 trestné stíhanie pre zločin neoprávneného nakladania s odpadmi podľa ustanovení § 302 ods. 1 a ods. 4 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. V rámci uvedeného trestného konania sťažovateľ adresoval okresnému súdu 4. októbra 2017 žiadosť o zrušenie dohľadu probačného a mediačného úradníka vrátane zákazu vyvážania akéhokoľvek odpadu, a týmito inštitútmi bola na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 74/2015 zo 6. októbra 2015 nahradená pôvodná väzba sťažovateľa založená na dôvode podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). O predmetnej žiadosti sťažovateľa rozhodol okresný súd uznesením č. k. 16 T 122/2016-803 z 11. októbra 2018, ktorým žiadosť sťažovateľa podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku zamietol. O sťažnosti sťažovateľa, ktorú proti tomu prvostupňovému uzneseniu okresného súdu podal, rozhodol krajský súd namietaným uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ dôvodí, že sa krajský súd v namietanom uznesení adekvátnym spôsobom nevysporiadal s ním predstretými podstatnými námietkami, v čom vidí sťažovateľ porušenie jeho označených práv. V konkrétnosti dôvodí:

«V prvom rade sa žiada uviesť, že všeobecný súd nedal adekvátnu súdnu odpoveď na námietku sťažovateľa prezentovanú v sťažnosti ohľadom oslabenia dôvodov tzv. preventívnej väzby, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou i pre ďalšie trvanie probačného dohľadu. Vychádza sa totiž všeobecnej notoriety, že dôvody väzby trvaním väzby postupne oslabujú (napr. Rozhodnutie ESLP, Georgiou proti Grécku z 22. 03. 2011, č. 8710/08). Všeobecné súdy sa vôbec nevysporiadali s argumentom sťažovateľa ohľadom neexistencie

dôvodu väzby a tento sa „pokúsil“ odôvodniť len všeobecný prvostupňový súd poukazom na spáchanie priestupkov na úseku cestnej dopravy. Uvedené priestupky však nemajú žiadnu súvislosť s existenciou väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, keďže predpokladom tohto dôvodu je dôvodná obava, že obvinený bude naďalej pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Rovnako sa všeobecné súdy nezaoberali existenciou dôvodného podozrenia, ktoré je potrebné považovať za tzv. materiálnu podmienku väzby. Vychádzame z toho, že ak všeobecné súdy mali za to, že tu existujú dôvody pre ďalšie trvanie probačného dohľadu ako náhrady väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, tak museli mať nevyhnutne za preukázané, že trvajú i materiálne podmienky trvania väzby, a to, že:

- (i) dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku naďalej trvá,
- (ii) existuje dôvodné podozrenie, že trestný čin spáchal sťažovateľ,
- (iii) všeobecné súdy konajú s náležitou rýchlou.

Ani s jednou z týchto podmienok sa však všeobecné súdy nezaoberali vo svojom odôvodnení, a preto ich rozhodnutia nie sú zlučiteľné s právom na spravodlivé súdne konanie, ktoré je garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Dohovoru. Je potrebné tiež zvýrazniť i dĺžku predmetného prebiehajúceho trestného konania počas ktorej sa „nepodarilo“ uznať sťažovateľa vinného zo spáchania žalovaného trestného činu. Uvedené okolnosti nasvedčujú tomu, že v prípade sťažovateľa tieto podmienky väzby neexistovali.»

4. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol v jeho veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením krajského súdu, toto uznesenie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

5. Vec sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Rudolfovi Tkáčikovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu uplynulo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. X bodom 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“)

bola vec prerozdelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola predbežne prerokovaná v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v ustanovení § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v ustanovení § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35

a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

10. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci rozhodovania o jeho sťažnosti uplatnenej voči prvostupňovému uzneseniu, ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti o zrušenie uložených alternatívnych opatrení nahradzujúcich vo vedenom trestnom konaní sťažovateľovu väzbu.

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na súdnu ochranu pri pozbavení osobnej slobody z titulu väzby, ktoré zahŕňa požiadavku urýchleného rozhodovania o jej zákonnosti, ako aj právo obvineného nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

12. Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia („bien-fondé“) a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a ods. 4 dohovoru.

13. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1 a ods. 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Ustanovenie čl. 6 dohovoru pritom predstavuje z hľadiska jeho pôsobnosti, výkladu a aplikácie jeden celok. Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 6 ods. 2 a ods. 3 dohovoru sa preto tiež týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby. Rozhodovanie o alternatívnom opatrení, nahrádzajúcom väzbu, je súčasťou väzobného konania.

14. Ústavný súd zdôrazňuje, že s prihliadnutím na skutočnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa z hľadiska vymedzenia sťažnostnej námietky príslušným článkom ústavy a dohovoru vychádzal, riadiac sa princípom viazanosti návrhom na začatie konania v zmysle § 45 zákona o ústavnom súde, z petitu sťažnosti, v ktorom sťažovateľ subsumoval svoje námietky pod čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením krajského súdu vydaným v rámci väzobného konania (ako už bolo uvedené, rozhodovanie o alternatívnom opatrení nahrádzajúcom väzbu je súčasťou väzobného konania) a obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, inými slovami, z dôvodu neaplikovateľnosti čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na väzobné konanie, boli sťažovateľom formulované námietky porušenia uvedených článkov ústavy a dohovoru namietaným uznesením krajského súdu posúdené ako zjavne neopodstatnené.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

17. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2019